

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 7 Νοεμβρίου 2019

Παρότι ο Εκτελεστικός Οργανισμός Καινοτομίας και Δικτύων της ΕΕ απέφερε πολλά από τα προσδοκώμενα οφέλη, πρέπει να βελτιώσει την υλοποίηση των προγραμμάτων δαπανών που του έχουν ανατεθεί, σύμφωνα με τους ελεγκτές

Βάσει νέας έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Εκτελεστικός Οργανισμός Καινοτομίας και Δικτύων (INEA) απέφερε πολλά από τα προσδοκώμενα οφέλη από τη σύστασή του το 2013. Οι διαδικασίες ήταν γενικώς άρτια οργανωμένες, αλλά εντοπίστηκαν αδυναμίες στην επιλογή των έργων. Οι ελεγκτές επισήμαναν επίσης κινδύνους για την έγκαιρη υλοποίηση του προγράμματος, καθώς και αδυναμίες στην αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις. Επιπλέον, ο Οργανισμός θα μπορούσε να επιτύχει πρόσθετες συνεργίες στο πλαίσιο της διαχείρισης του προγράμματος, μέσω της ευθυγράμμισης και της εναρμόνισης των διαδικασιών στους τρεις τομείς που καλύπτει.

Ο INEA συστάθηκε το 2013 για την υλοποίηση, για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προγραμμάτων που χρηματοδοτούν έργα υποδομών, έρευνας και καινοτομίας στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών. Έχει επιφορτιστεί με τη διαχείριση έργων συνολικής αξίας 33,6 δισεκατομμυρίων ευρώ κατά την τρέχουσα περίοδο 2014-2020, ποσού που συνιστά τον υψηλότερο προϋπολογισμό που διαχειρίζεται εκτελεστικός οργανισμός της ΕΕ. Ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (CEF) αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 80 % του εν λόγω προϋπολογισμού.

«Η Επιτροπή πρέπει να ενισχύσει το νομικό πλαίσιο που διέπει τη διαχείριση από τον INEA των προγραμμάτων δαπανών που του έχουν ανατεθεί», δήλωσε ο Oskar Herics, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. «Αυτό είναι αναγκαίο προκειμένου να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια στη χρήση της ενωσιακής χρηματοδότησης και να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για την επίτευξη του πρωταρχικού στόχου της προώθησης των διευρωπαϊκών δικτύων.»

Συνολικά, οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι ο INEA εκπλήρωσε τα καθήκοντα που προβλέπει η εντολή του και απέφερε πολλά από τα οφέλη που αναμένονταν κατά τη συγκρότησή του το 2013.

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Ωστόσο, δεν έχει ακόμη αξιοποιήσει πλήρως το γεγονός ότι συνενώνει στενά συνδεδεμένους τομείς πολιτικής υπό μία και την αυτή διαχείριση. Ειδικότερα, κατά τη γνώμη των ελεγκτών, ο INEA θα μπορούσε να επιτύχει πρόσθετες συνεργίες και βελτίωση της αποδοτικότητας, μέσω της περαιτέρω ευθυγράμμισης και εναρμόνισης των διαδικασιών στους τρεις τομείς που καλύπτει. Ο INEA είναι επίσης αντιμέτωπος με δυσκαμψίες που απορρέουν από το νομικό πλαίσιο, όπως ανεπαρκή ευελιξία στην κατανομή του προσωπικού του μεταξύ των επιμέρους καθκόντων, γεγονός που δυσχεραίνει την προσαρμογή του στον μεταβαλλόμενο φόρτο εργασίας.

Οι ελεγκτές εντόπισαν ελλείψεις στην κατά τα λοιπά άρτια οργανωμένη διαδικασία επιλογής έργων στο πλαίσιο του CEF. Αυτές έχουν ως αποτέλεσμα έλλειψη συνοχής στην αξιολόγηση των έργων, ιδίως όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής που χρησιμοποιούνται και τη βαθμολόγηση των αξιολογήσεων. Επιπλέον, οι ελεγκτές δεν διαπίστωσαν συστηματική σχέση μεταξύ των συστάσεων των εξωτερικών εμπειρογνομόνων και του τελικού καταλόγου επιλεγέντων έργων της Επιτροπής, ούτε σαφή τεκμηρίωση των λόγων της παρέκκλισης από την αξιολόγηση. Αυτό ισχύει, παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση 14 έργων στον τομέα μεταφορών του CEF (αξίας περίπου 0,7 δισεκατομμυρίων ευρώ), που οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες είχαν συστήσει να μην χρηματοδοτηθούν.

Οι ελεγκτές προειδοποιούν επίσης για τον κίνδυνο να μην υλοποιηθεί πλήρως το πρόγραμμα CEF. Ελλείψει πολυετούς προγραμματισμού των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, ορισμένα έργα υποβλήθηκαν σε πολύ πρώιμο στάδιο και, ως εκ τούτου, δεν ήταν επαρκώς ώριμα όταν επελέγησαν. Το γεγονός αυτό εξηγεί εν μέρει τις καθυστερήσεις και την υποαπορρόφηση του προϋπολογισμού των έργων. Από τον έλεγχό μας προέκυψε ότι, έως τον Ιανουάριο του 2019, ήτοι κατά το πέμπτο έτος της τρέχουσας περιόδου, μόλις το 23 % περίπου των κονδυλίων που είχαν διατεθεί αρχικά είχε καταλήξει σε πληρωμές. Συμπερασματικά, οι ελεγκτές αναφέρουν πως, δεδομένου ότι η περίοδος 2014-2020 λήγει σύντομα, υπάρχει κίνδυνος να αυξηθούν σημαντικά τους προσεχείς μήνες οι καθυστερήσεις στις πληρωμές, οι αποδεσμεύσεις και οι επανεισορές, χωρίς να υπάρχουν χρονικά περιθώρια για τη διοχέτευση κεφαλαίων σε άλλα έργα. Προσθέτουν δε ότι η πιθανότητα να συμβεί αυτό είναι μεγάλη, δεδομένου ότι τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνει ο INEA στις περιπτώσεις έργων των οποίων η υλοποίηση δεν βαίνει με ικανοποιητικούς ρυθμούς δεν αποτρέπουν πλήρως αυτούς τους κινδύνους.

Τέλος, οι ελεγκτές επισημαίνουν αδυναμίες στο πλαίσιο επιδόσεων του CEF. Επί του παρόντος, η παρακολούθηση των έργων εστιάζει στις εκροές και δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τα επιτευχθέντα αποτελέσματα, όπως η εξοικονόμηση χρόνου ή η αύξηση του όγκου κυκλοφορίας. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχουν σαφείς πληροφορίες σχετικά με τον βαθμό στον οποίο και τον τρόπο με τον οποίο τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα συμβάλλουν πράγματι στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος CEF, καθώς και σχετικά με τον αντίκτυπό τους στην οικονομική ανάπτυξη.

Βάσει των διαπιστώσεών τους, οι ελεγκτές διατυπώνουν σειρά συστάσεων, στόχος των οποίων είναι να βοηθήσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον INEA:

- να βελτιώσουν τις δυνητικές συνεργίες μεταξύ των τριών τομέων που καλύπτει ο INEA·
- να ενισχύσουν το νομικό πλαίσιο ώστε να αυξηθεί η ευελιξία της διαχείρισης των προγραμμάτων που έχουν ανατεθεί στον Οργανισμό·
- να διασφαλίσουν μεγαλύτερη συνοχή και διαφάνεια των διαδικασιών επιλογής έργων·
- να δημιουργήσουν καλύτερες προϋποθέσεις για την έγκαιρη υλοποίηση του προγράμματος· και
- να σχεδιάσουν εκ νέου το πλαίσιο επιδόσεων για την καλύτερη παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των έργων.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Ο INEA, ο οποίος συστάθηκε το 2013, διαδέχθηκε τον Εκτελεστικό Οργανισμό του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών που διαχειρίστηκε το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ της περιόδου 2007-2013. Έχει επιφορτιστεί με την εκτέλεση ποσοστού 93 % του συνολικού προϋπολογισμού του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και ποσοστού 7 % του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων 2020». Συνολικά, ο προϋπολογισμός που διαχειρίζεται ο INEA υπερβαίνει τα 33 δισεκατομμύρια ευρώ. Τα δύο προγράμματα συγχρηματοδοτούν σχεδόν 2 000 έργα, εντασσόμενα όλα στο χαρτοφυλάκιο του INEA. Την περίοδο 2014-2018, ο INEA διοργάνωσε 59 προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και την αξιολόγηση 2 272 επιλέξιμων προτάσεων έργων.

Η ειδική έκθεση 19/2019, με τίτλο «INEA: απέφερε οφέλη, αλλά μένουν να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες του μηχανισμού “Συνδέοντας την Ευρώπη” (CEF)», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ. Το 2020, το ΕΕΣ προγραμματίζει επίσης να δημοσιεύσει ειδική έκθεση σχετικά με τις εμβληματικές διασυνοριακές υποδομές μεταφορών της ΕΕ.

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως τα εθνικά κοινοβούλια, παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνουμε στις εκθέσεις μας υλοποιούνται.

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη έκθεση

Vincent Bourgeois – ηλεκτρονική διεύθυνση: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

τηλ.: (+352) 4398 47502 / κιν. τηλ.: (+352) 691 551 502